

Wtorek, 11 marca 2014 r.

P7_TA(2014)0203

Publiczny dostęp do dokumentów w latach 2011-2013**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów (art. 104 ust. 7 Regulaminu) w latach 2011–2013 (2013/2155(INI))**

(2017/C 378/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 1, 10 i 16 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), a także art. 15 i 298 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 11 TUE i spoczywający na instytucjach obowiązek prowadzenia otwartego, przejrzystego i regularnego dialogu z przedstawicielami stowarzyszeń i organizacji społeczeństwa obywatelskiego,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 41 (prawo do dobrej administracji) i art. 42 (prawo dostępu do dokumentów),
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1700/2003 z dnia 22 września 2003 r. zmieniające rozporządzenie (EWG, Euratom) nr 354/83 dotyczące udostępnienia do wglądu publicznego historycznych materiałów archiwalnych Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 września 2011 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów (art. 104 ust. 7 Regulaminu) w latach 2009-2010 ⁽³⁾,
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Sądu w sprawie dostępu do dokumentów, w szczególności wyroki Trybunału Sprawiedliwości w sprawach: *Access Info Europe* (sprawa C-280/11 P), *Donau Chemie* (C-536/11), *IFAW przeciwko Komisji* (C-135/11) ⁽⁴⁾, *My Travel* (C-506/08 P), *Turco* (sprawy połączone C-39/05 P oraz C-52/05 P), oraz wyroki Sądu w sprawach *In 't Veld przeciwko Radzie* (T-529/09), *Niemcy przeciwko Komisji* (T-59/09), *EnBW przeciwko Komisji* (T-344/08), *Sviluppo Globale* (T-6/10), *Internationaler Hilfsfonds* (T-300/10), *European Dynamics* (T-167/10), *Jordana* (T-161/04) i *CDC* (T-437/08),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 30 kwietnia 2008 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2008)0229),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 20 marca 2011 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (COM(2011)0137),
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o dostępie do dokumentów urzędowych z 2008 r.,
- uwzględniając roczne sprawozdania Rady, Komisji i Parlamentu Europejskiego za lata 2011 i 2012 w sprawie dostępu do dokumentów zgodnie z art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001,
- uwzględniając porozumienie ramowe w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a Komisją Europejską z 2010 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.⁽²⁾ Dz.U. L 243 z 27.9.2003, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. C 51 E z 22.2.2013, s. 72.⁽⁴⁾ Zob. *IFAW przeciwko Komisji* (C-135/11 P), gdzie w pkt 75 stwierdzono, że wobec braku zapoznania się ze wskazanym pismem „Sąd nie był w stanie ocenić in concreto, czy można było odmówić dostępu do owego dokumentu zgodnie z prawem na podstawie [wskazanych] wyjątków”.

Wtorek, 11 marca 2014 r.

- uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne zawarte w dniu 20 listopada 2002 r. między Parlamentem Europejskim a Radą dotyczące dostępu Parlamentu Europejskiego do niewrażliwych informacji Rady z zakresu polityki bezpieczeństwa i obrony,
 - uwzględniając swoje rezolucje: z dnia 12 września 2013 r. w sprawie sprawozdania rocznego z działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2012 r.⁽¹⁾ oraz z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie konieczności poprawy ram prawnych dotyczących dostępu do dokumentów po wejściu w życie traktatu lizbońskiego, rozporządzenie (WE) nr 1049/2001⁽²⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za rok 2012,
 - uwzględniając art. 48 oraz art. 104 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A7-0148/2014),
- A. mając na uwadze, że postanowienia Traktatu z Lizbony obowiązują od czterech lat; mając na uwadze, że art. 15 TFUE ustanawia ramy konstytucyjne dla przejrzystości instytucjonalnej UE i ustanawia podstawowe prawo dostępu do dokumentów instytucji, organów, urzędów i agencji UE dla obywateli UE oraz wszelkich osób fizycznych lub prawnych przebywających na terenie państw członkowskich lub mających w nich siedzibę; mając na uwadze, że prawo to powinno być wdrażane w zgodzie z zasadami i ograniczeniami ogólnymi ustanowionymi w ramach rozporządzeń przyjętych przez Parlament i Radę;
- B. mając na uwadze, że art. 298 TFUE przewiduje otwartą, skuteczną i niezależną administrację europejską;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z ogólną zasadą dostęp do dokumentów ustawodawczych powinien być zapewniony w pełni, a wyjątki dotyczące dokumentów nieustawodawczych należy zawęzić;
- D. mając na uwadze, że przejrzystość jest niezbędna dla demokratycznej Unii Europejskiej obywateli, w ramach której będą mogli oni w pełni uczestniczyć w procesie demokratycznym i sprawować kontrolę publiczną; mając na uwadze, że przejrzysta administracja jest korzystna dla interesów obywateli, dla zwalczania korupcji oraz dla legitymacji systemu politycznego i prawodawstwa Unii;
- E. mając na uwadze, że publiczny dostęp do dokumentów to podstawowy element prawdziwej demokracji;
- F. mając na uwadze, że obywatele zdrowego systemu demokratycznego nie powinni być zmuszeni do polegania na osobach zgłaszających nieprawidłowości w celu zapewnienia przejrzystości kompetencji i działań ich rządów;
- G. mając na uwadze, że obywatele mają prawo wiedzieć, jaki jest proces podejmowania decyzji, jak działają ich przedstawiciele, a także rozliczać ich i otrzymywać informacje, jak są przydzielane i na co są wydawane publiczne pieniądze;
- H. mając na uwadze, że prawodawstwo UE w zakresie dostępu do dokumentów nadal nie jest prawidłowo stosowane przez administrację Unii; mając na uwadze, że wyjątki wskazane w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 są stosowane przez administrację rutynowo a nie w drodze wyjątku;
- I. mając na uwadze, że zgodnie z orzecznictwem, w przypadku gdy dana instytucja zdecyduje się odmówić udzielenia dostępu do dokumentu, o którego ujawnienie się do niej zwrócono, jest ona zasadniczo zobowiązana wyjaśnić, w jaki sposób dostęp do tego dokumentu mógłby stanowić konkretne i rzeczywiste naruszenie interesu chronionego wyjątkiem określonym w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, na który instytucja ta się powołuje (zob. *In 't Veld przeciwko Radzie*⁽³⁾);
- J. mając na uwadze, że konkretne i przewidywalne naruszenie rozpatrywanego interesu nie może być też wykazane poprzez zwykłą obawę przed ujawnieniem obywatelom UE rozbieżności poglądów między instytucjami co do podstawy prawnej międzynarodowego działania Unii Europejskiej i przed wzbudzeniem w ten sposób wątpliwości co do zgodności z prawem tego działania (zob. *In 't Veld przeciwko Radzie*⁽⁴⁾);
- K. mając na uwadze, że sześć na dziesięć najważniejszych dochodzeń Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2012 r. dotyczyło przejrzystości;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0369.

⁽²⁾ Dz.U. C 286 E z 22.10.2010, s. 12.

⁽³⁾ *In 't Veld przeciwko Radzie* (T-529/09), pkt 19.

⁽⁴⁾ *In 't Veld przeciwko Radzie* (T-529/09), pkt 75.

Wtorek, 11 marca 2014 r.

- L. mając na uwadze, że dane statystyczne na temat zastosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 wskazują na spadek liczby wniosków wstępnych we wszystkich trzech instytucjach;
- M. mając na uwadze, że liczba określonych dokumentów Parlamentu, co do których złożono wnioski, zmniejszyła się (z 1 666 w 2011 r. do 777 w 2012 r.); mając jednak na uwadze, że odsetek wniosków dotyczących dokumentów nieokreślonych Parlamentu, czyli np. „wszystkie dokumenty dotyczące...” wzrósł (z 35,5 % w 2011 r. do 53,5 % w 2012 r.); mając na uwadze, że liczba dokumentów Rady, co do których złożono wnioski, zmniejszyła się (z 9 641 w 2011 r. do 6 166 w 2012 r.)⁽¹⁾;
- N. mając na uwadze, że dane ilościowe przedstawione w rocznych sprawozdaniach za 2012 r. wskazują, że zarówno w Komisji (z 12 % w 2011 r. do 17 % w 2012 r.), jak i w Radzie (z 12 % w 2011 r. do 21 % w 2012 r.) wzrasta liczba przypadków całkowitej odmowy dostępu, natomiast w Parlamencie dane liczbowe dotyczące przypadków odmowy dostępu pozostają na stałym poziomie (5 % zarówno w 2011 r., jak i w 2012 r.);
- O. mając na uwadze, że w Komisji wykazano znaczący wzrost liczby ponownych wniosków (z 165 w 2011 r. do 229 w 2012 r.), co przekłada się na nieznaczne zwiększenie liczby decyzji w pełni zmienionych, spadek liczby decyzji częściowo zmienionych oraz zwiększenie liczby decyzji potwierdzonych, natomiast dane liczbowe dotyczące ponownych wniosków do Rady i Parlamentu pozostają na względnie stałym poziomie (Rada: z 27 w 2011 r. do 23 w 2012 r.; Parlament: z 4 w 2011 r. do 6 w 2012 r.);
- P. mając na uwadze, że duża liczba wniosków przełożyła się na skargi złożone do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich (Komisja: z 10 w 2011 r. do 20 w 2012 r.; Rada: z 2 w 2011 r. do 4 w 2012 r.; Parlament: po 1 zarówno w 2011 r., jak i w 2012 r.);
- Q. mając na uwadze, że Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich zamknął szereg skarg złożonych w 2011 r. i w 2012 r., wyrażając uwagi krytyczne lub sugerując podjęcie dalszych działań (Komisja: z 10 na 18 w 2011 r. do 8 na 10 w 2012 r.; Rada: brak informacji; Parlament: z 0 na 0 w 2011 r. do 1 na 1 w 2012 r.);
- R. mając na uwadze, że szereg wniosków o dostęp do dokumentów przełożył się na sprawy wszczęte przed Sądem lub na odwołania do Trybunału Sprawiedliwości (Komisja: z 15 spraw i 3 odwołań w 2011 r. do 14 spraw i 1 odwołania w 2012 r.; Rada: z 1 sprawy i 2 odwołań w 2011 r. do 1 odwołania w 2012 r.)⁽²⁾; Parlament: brak w 2011 r. i 2012 r.);
- S. mając na uwadze, że w wielu przypadkach Sąd orzekał na rzecz większej przejrzystości lub w inny sposób wyjaśniał zapisy rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 w dużej liczbie przypadków [Komisja: 5 na 6⁽³⁾ w 2011 r. i 5 na 5 w 2012 r.⁽⁴⁾; Rada: 1 na 1 w 2011 r. (*Access Info Europe*, T-233/09) i 1 na 4 w 2012 r. (*In 't Veld*, T-529/09); Parlament: 1 na 2 w 2011 r.⁽⁵⁾ (*Toland*, T-471/08) i 1 na 1 w 2012 r. (*Kathleen Egan i Margaret Hackett*, T-190/10)];
- T. mając na uwadze, że Trybunał Sprawiedliwości często orzekał na rzecz większej przejrzystości w następujących przypadkach Komisja: 1 na 1 w 2011 r. (*My Travel*, C-506/08) i 1 na 3 w 2012 r. (*IFAW*, C-135/11 P)⁽⁶⁾; Rada i Parlament: brak wyroków w 2011 r. i 2012 r.;
- U. mając na uwadze, że roczne sprawozdania Komisji, Rady i Parlamentu nie zawierają porównywalnych danych statystycznych; mając na uwadze, że te trzy instytucje nie przestrzegają tych samych standardów kompletności przedstawianych danych statystycznych;

⁽¹⁾ Komisja nie przedstawiła liczby dokumentów, jakich dotyczyły wnioski. Liczba wstępnych wniosków dotyczących dokumentów Komisji wyniosła 6 447 w 2011 r. i 6 014 w 2012 r.

⁽²⁾ Rada przeciwko *In 't Veld* (interwencja Parlamentu Europejskiego na rzecz *In 't Veld*).

⁽³⁾ Sprawy *Batchelor* (T-362/08), *IFAW II* (T-250/08), *Navigazione Libera del Golfo* (T-109/05 i T-444/05), *Jordana* (T-161/04), *CDC* (T-437/08) i *LPN* (T-29/08).

⁽⁴⁾ Niemcy przeciwko Komisji (T-59/09), *EnBW przeciwko Komisji* (T-344/08), *Sviluppo Globale* (T-6/10), *Internationaler Hilfsfonds* (T-300/10), *European Dynamics* (T-167/10).

⁽⁵⁾ Inną sprawą jest *Dennekamp* (T-82/08), w której Sąd zatwierdził decyzję Parlamentu uzasadnioną ochroną danych osobowych.

⁽⁶⁾ Zob. sprawa *IFAW* dotycząca dokumentów pochodzących z państw członkowskich oraz obowiązku przeprowadzenia przez Sąd oceny przedmiotowych dokumentów; oraz dwie inne sprawy dotyczące połączonych procedur kontrolnych *Agrofert* (C-477/10 P) oraz *Éditions Odile Jacob* (C-404/10 P). Te trzy wyroki Trybunału nie zostały opisane w rocznym sprawozdaniu Komisji.

Wtorek, 11 marca 2014 r.

- V. mając na uwadze, że najczęściej przywoływanym powodem zastosowania wyjątku jest „ochrona procesu podejmowania decyzji”, jak w przypadku uzasadnienia przez Komisję i Radę następujących wniosków wstępnych (Komisja: 17 % w 2011 r. i 20 % w 2012 r.; Rada: po 41 % zarówno w 2011 r., jak i w 2012 r.); mając na uwadze, że „ochrona stosunków międzynarodowych” była drugim powodem najczęściej przywoływanym przez Radę; mając na uwadze, że w przypadku Parlamentu najczęstszym powodem zastosowania wyjątku była „ochrona prywatności i integralności osoby fizycznej”;
- W. mając na uwadze, że instytucje nie stosowały art. 15 ust. 2 ani art. 15 ust. 3 akapit piąty TFUE dotyczących obowiązku Parlamentu Europejskiego i Rady do zachowania jawności obrad podczas prac nad projektem aktu ustawodawczego oraz do publikowania dokumentów dotyczących procedur ustawodawczych na warunkach przewidzianych w rozporządzeniu, o których mowa w art. 15 ust. 3 akapit drugi;
- X. mając na uwadze, że art. 4 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 przewiduje wyjątek dla przejrzystości, jeśli „ujawnienie takiego dokumentu poważnie naruszyłoby proces podejmowania decyzji przez (...) instytucję, chyba że za ujawnieniem przemawia interes publiczny”; mając na uwadze, że ten zapis pochodzi sprzed Traktatu z Lizbony i należy dostosować jego treść do art. 15 TFEU;
- Y. mając na uwadze, że wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie *Access Info Europe* ⁽¹⁾ potwierdził, że publikowanie nazw państw członkowskich oraz ich wniosków nie jest szkodliwe dla procesu decyzyjnego; mając na uwadze, że Sąd we wcześniejszej decyzji w tej sprawie orzekł, że „wykonywanie przez obywateli ich demokratycznych praw zakłada możliwość śledzenia w szczegółach procesu podejmowania decyzji”;
- Z. mając na uwadze, że porozumienia międzynarodowe mają wpływ na prawodawstwo UE; mając na uwadze, że związane z nimi dokumenty z zasady powinny być dostępne dla opinii publicznej, bez uszczerbku dla wyjątków wynikających z rozporządzenia; mając na uwadze, że stosowanie wyjątku dotyczącego ochrony stosunków międzynarodowych ma zastosowanie zgodnie z treścią pkt 19 wyroku w sprawie *In 't Veld przeciwko Radzie* (T-529/09);
- AA. mając na uwadze, że rozmowy trójstronne między Komisją, Parlamentem i Radą są kluczowe dla kształtowania prawodawstwa UE; mając na uwadze, że rozmowy trójstronne nie są publiczne, a dokumenty dotyczące nieformalnych rozmów trójstronnych, w tym plany działań i sprawozdania podsumowujące, z zasady nie są udostępniane ani opinii publicznej, ani Parlamentowi, co jest sprzeczne z art. 15 TFUE;
- AB. mając na uwadze, że dokumenty przedstawiane przez prezydencję Rady lub będące w jej posiadaniu w odniesieniu do jej prac w tej roli powinny być dostępne zgodnie z regułami UE dotyczącymi przejrzystości;
- AC. mając na uwadze, że negocjacje dotyczące przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 utknęły w martwym punkcie; mając na uwadze, że nowy instrument będzie musiał zapewnić znacząco większą przejrzystość niż ma to obecnie miejsce;
- AD. mając na uwadze, że wnioski dotyczące obrad Parlamentu przy drzwiach zamkniętych powinny być zasadniczo rozpatrywane zgodnie z treścią rozporządzenia (WE) nr 1049/2001; mając na uwadze, że Parlament dokonuje oceny takich wniosków indywidualnie i nie zatwierdza ich automatycznie;
- AE. mając na uwadze, że klasyfikacja dokumentów według poziomów poufności zgodnie z zakresem umowy ramowej z 2010 r. w sprawie stosunków między Parlamentem a Komisją czy klasyfikowanie ich jako „dokumentów sensytywnych” zgodnie z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 powinny opierać się na uważnej i konkretnej analizie; mając na uwadze, że nadmierna klasyfikacja prowadzi do niepotrzebnego i nieproporcjonalnego utajnienia dokumentów oraz do prowadzenia obrad przy drzwiach zamkniętych bez właściwego uzasadnienia;
- AF. mając na uwadze, że przejrzystość pozostaje regułą, odnoszącą się również do programu łagodzenia kar w sprawach kartelowych; mając na uwadze, że automatyczny zakaz ujawniania stanowi naruszenie reguły przejrzystości zapisanej w Traktatach; mając na uwadze, że tajność pozostaje wyjątkiem i każdy przypadek utajnienia w postępowaniach odszkodowawczych wymaga uzasadnienia ze strony sędziów krajowych;

⁽¹⁾ Rada przeciwko *Access Info Europe*, sprawa C-280/11 P.

Wtorek, 11 marca 2014 r.

AG. mając na uwadze, że zaleca się, aby wytyczne UE były opracowywane jako narzędzie przydatne dla sędziów; zaleca, aby takie wytyczne zawierały rozróżnienie między dokumentami przedsiębiorstwa a aktami sprawy kartelowej prowadzonej przez Komisję;

Prawo dostępu do dokumentów

1. przypomina, że przejrzystość jest regułą ogólną, a Traktat z Lizbony ustanawia podstawowe prawo dostępu do dokumentów;
2. przypomina, że możliwie jak najszerszy publiczny dostęp do dokumentów jest potrzebny, aby skutecznie umożliwiać obywatelom i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego komentowanie wszystkich aspektów działalności UE;
3. przypomina, że przejrzystość poprawia zaufanie społeczeństwa do instytucji europejskich, umożliwiając obywatelom dostęp do informacji i udział w unijnym procesie podejmowania decyzji, a tym samym przyczynianie się do większej demokracji w UE;
4. przypomina, że jakakolwiek decyzja o odmowie przyznania dostępu do dokumentów musi opierać się na precyzyjnie i ściśle określonych wyjątkach prawnych, uzupełnionych o uzasadnioną i konkretną motywację, która umożliwi obywatelom zrozumienie podstaw odmowy dostępu oraz zapewni skuteczność zastosowania dostępnych środków prawnych;
5. przypomina o potrzebie znalezienia właściwej równowagi między przejrzystością a ochroną danych, co zostało wyraźnie określone w orzecznictwie w sprawie *Bavarian Lager*, oraz podkreśla, że ochrony danych nie należy „nadużywać” zwłaszcza do celów regulowania konfliktów interesów oraz nadużywania wpływu w kontekście administracji UE i podejmowania decyzji; wskazuje, że wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie *Bavarian Lager* opiera się na obecnym brzmieniu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 i nie uniemożliwia zmiany tego brzmienia, co jest konieczne i do czego trzeba niezwłocznie doprowadzić, w szczególności po wyraźnym określeniu prawa dostępu do dokumentów w Traktatach i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej;
6. wzywa instytucje, organy i agencje do ścisłego stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, z pełnym uwzględnieniem orzecznictwa z nim powiązanego, a także poprzez harmonizację istniejących wewnętrznych regulaminów zgodnie z literą i duchem rozporządzenia, zwłaszcza w kwestii terminów udzielania odpowiedzi na wnioski o dostęp do dokumentów, przy jednoczesnym zapewnieniu, że nie będzie to skutkowało wydłużeniem terminów; wzywa Radę do publikowania protokołów obrad grup roboczych Rady, w tym nazw państw członkowskich i ich wniosków w świetle sprawy Access Info Europe;
7. wzywa instytucje, organy i agencje, aby w ramach stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 precyzyjnie oceniać możliwości częściowego udostępniania dokumentu, tabeli, wykresu, ustępu lub zdania;
8. wzywa instytucje, organy, urzędy i agencje UE do dalszego rozwijania bardziej aktywnego podejścia do przejrzystości poprzez publiczne udostępnianie w witrynach internetowych możliwie jak największej liczby kategorii dokumentów, w tym wewnętrznych dokumentów administracyjnych, oraz poprzez wprowadzanie tych dokumentów do swoich publicznych rejestrów; uważa, że takie podejście pomaga zapewnić faktyczną przejrzystość, a także zapobiegać niepotrzebnym sporom, które z kolei mogą wiązać się z niepotrzebnymi kosztami i obciążeniami zarówno dla instytucji, jak i dla obywateli;
9. wzywa instytucje, organy i agencje do pełnego wdrożenia art. 11 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 oraz do ustanowienia publicznych rejestrów dokumentów z jasnymi i dostępnymi strukturami, dobrymi funkcjami wyszukiwania, regularnie aktualizowanymi informacjami na temat nowo utworzonych i wprowadzonych do rejestru dokumentów, odniesieniami do dokumentów niepublicznych oraz stanowiącymi pomoc dla użytkowników publicznych wskazówkami na temat rodzajów dokumentów znajdujących się w danym rejestrze;
10. wzywa instytucje, organy i agencje do systematycznego i bezzwłocznego publikowania w rejestrach dokumentów wszystkich dokumentów, które wcześniej nie były publicznie udostępniane, a następnie zostały ujawnione na podstawie wniosków o publiczny dostęp do dokumentów;
11. wzywa administracje do przekazania pełnej specyfikacji wszystkich dokumentów wchodzących w zakres wniosku o dostęp do dokumentów w ramach rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, w oparciu o wnioski wstępny;

Wtorek, 11 marca 2014 r.

12. podkreśla, że zwrócenie się do Rzecznika Praw Obywatelskich stanowi wartościową alternatywę w przypadkach, kiedy odmowa dostępu do dokumentu została potwierdzona przez zainteresowaną administrację; przypomina jednak, że nie istnieją środki umożliwiające egzekwowanie decyzji Rzecznika Praw Obywatelskich;

13. podkreśla, że spory wiążą się z ekstremalnie długimi procesami, ryzykiem wysokich, nawet zaporowych kosztów oraz brakiem pewności co do wyniku, co stanowi nierozsądne obciążenie dla obywateli, którzy chcą podważyć decyzję o odmowie (częściowego) dostępu; zaznacza, że w praktyce oznacza to, że nie istnieje żaden skuteczny środek prawny przeciwko decyzji odmownej w sprawie wniosku o dostęp do dokumentów;

14. wzywa instytucje, organy i agencje UE do bezwzględnego przyjęcia szybszych, mniej uciążliwych oraz bardziej dostępnych procedur rozpatrywania skarg w odniesieniu do odmów przyznania dostępu, mających na celu redukcję liczby przypadków, w których zachodzi potrzeba wstąpienia na drogę sądową, oraz utworzenie prawdziwej kultury przejrzystości;

15. podkreśla, że roczne sprawozdania trzech instytucji oraz organów i agencji powinny zawierać dane liczbowe przedstawione w porównywalnym formacie, który powinien obejmować na przykład liczbę dokumentów, jakich dotyczyły wnioski, liczbę wniosków, liczbę dokumentów, do których przyznano (częściowy) dostęp, liczbę wniosków zaakceptowanych przed złożeniem ponownego wniosku i po jego złożeniu, liczbę przypadków przyznania dostępu przez Trybunał, liczbę przypadków przyznania częściowego dostępu przez Trybunał oraz liczbę przypadków odmowy dostępu przez Trybunał;

16. wzywa instytucje UE do zaprzestania nakazywania stronie wnoszącej sprzeciw ponoszenia kosztów postępowań sądowych oraz do zapewnienia obywatelom warunków, w których brak odpowiednich środków nie będzie powstrzymywał ich od podważania decyzji;

17. zauważa, że państwa członkowskie muszą przyjąć nowe ramy dotyczące przejrzystości ustanowione w ramach Traktatu z Lizbony, czego przykład daje sprawa *Niemcy przeciwko Komisji* (T-59/09), w której Niemcy sprzeciwiły się ujawnieniu dokumentów dotyczących wezwania do usunięcia uchybienia, powołując się na ochronę interesu publicznego w kontekście „stosunków międzynarodowych”, podczas gdy Sąd orzekł, że termin „stosunki międzynarodowe” jest terminem pochodzącym z prawa UE i w związku z tym nie ma zastosowania do komunikacji między Komisją a państwem członkowskim;

18. wzywa instytucje UE do poprawienia ram czasowych dotyczących odpowiedzi na wnioski o dostęp do dokumentów i ponowne wnioski;

19. postanawia zbadać, jak obradom Prezydium i Konferencji Przewodniczących można zapewnić większą przejrzystość, na przykład poprzez sporządzanie szczegółowych protokołów i ich upublicznianie;

Przegląd rozporządzenia (WE) nr 1049/2001

20. wyraża rozczarowanie z tego powodu, że od grudnia 2011 r., kiedy w pierwszym czytaniu przyjął swoje stanowisko w sprawie przeglądu rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, nie osiągnięto żadnych postępów, ponieważ Rada i Komisja nie wydają się gotowe do rozpoczęcia negocjacji w kwestiach merytorycznych; wzywa zatem Radę, aby wreszcie nadała impuls pracom nad przeglądem rozporządzenia (WE) nr 1049/2001; wzywa Radę i Parlament do porozumienia na temat nowego instrumentu zapewniającego znacząco większą przejrzystość, w tym skuteczne wdrożenie art. 15 (TFUE);

21. wzywa wszystkie instytucje, organy, urzędy i agencje UE do stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 zgodnie z postanowieniami konwencji z Aarhus; w pełni popiera politykę Europejskiej Agencji Leków w kwestii publikacji na żądanie sprawozdań z badań klinicznych produktów leczniczych na rynku europejskim, po zakończeniu procesu podejmowania decyzji w sprawie danego produktu leczniczego; podkreśla, że każda zmiana rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 musi być w pełni zgodna z konwencją z Aarhus, a także powinna określać wszelkie wyjątki w pełnej zgodności z tą konwencją;

22. zaleca, aby każda instytucja lub organ UE wyznaczyły w ramach swoich struktur urzędnika ds. przejrzystości, który będzie odpowiedzialny za zgodność oraz za usprawnianie praktyk;

23. wzywa wszystkie instytucje do oceny oraz, w zasadnych przypadkach, zmiany swoich wewnętrznych ustaleń w zakresie zgłaszania nadużyć oraz wzywa do ochrony osób zgłaszających nieprawidłowości; wzywa w szczególności Komisję do zreferowania Parlamentowi swoich doświadczeń dotyczących przeznaczonych dla pracowników UE nowych postanowień w zakresie zgłaszania nieprawidłowości, przyjętych w 2012 r. oraz ich środków wykonawczych; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego ochrony osób zgłaszających nieprawidłowości nie tylko pod względem moralnym, lecz również finansowym, aby odpowiednio chronić i wspierać takie osoby w ramach systemu demokratycznego;

Wtorek, 11 marca 2014 r.

Sprawozdawczość

24. wzywa instytucje, organy i agencje UE do zharmonizowania ich rocznych sprawozdań w sprawie dostępu do dokumentów oraz do przedstawiania zbliżonych do siebie i kompatybilnych, możliwie najbardziej kompletnych i wyczerpujących danych statystycznych (np. w tabeli w załączniku, co umożliwi bezpośrednie porównanie danych);
25. wzywa instytucje, organy i agencje UE do przyjęcia zaleceń przedstawionych przez Parlament w jego poprzedniej rezolucji w sprawie publicznego dostępu do dokumentów;
26. wzywa instytucje UE do uwzględnienia w ich rocznych sprawozdaniach dotyczących przejrzystości odpowiedzi na zalecenia Parlamentu;

Dokumenty ustawodawcze

27. wzywa Komisję do poprawienia przejrzystości grup ekspertów oraz komitetów poprzez zachowanie jawności ich obrad oraz publikowanie procedur rekrutacyjnych ich członków, jak również informacji dotyczących członkostwa, postępowań, uwzględnianych dokumentów, głosowań, decyzji i protokołów obrad, które powinny być publikowane online w standardowym formacie; podkreśla, że członkowie grup ekspertów oraz komitetów powinni z wyprzedzeniem oświadczyć, czy ich prywatne interesy są powiązane z tematami poddawanymi pod dyskusję; wzywa Komisję do poprawienia i pełnego wdrożenia wewnętrznych wytycznych dla wszystkich DG dotyczących procedury rekrutacji (tj. zrównoważonego składu, polityki konfliktu interesów, zamówień publicznych) oraz zasad wynagradzania, a także do referowania tego tematu nie tylko w corocznym sprawozdaniu na temat dostępu do dokumentów, lecz również w corocznych sprawozdaniach z działalności DG; wzywa Komisję do przedstawiania sprawozdań w szczególności na temat grupy doradczej zainteresowanych stron zajmującej się transatlantyckim partnerstwem handlowo-inwestycyjnym (TTIP);
28. wzywa Komisję, Radę i Parlament do zapewnienia większej przejrzystości nieformalnych rozmów trójstronnych poprzez zachowanie jawności obrad, publikowanie dokumentacji obejmującej kalendarze, harmonogramy, protokoły, uwzględniane dokumenty, poprawki, podjęte decyzje, informacje na temat delegatur państw członkowskich oraz ich stanowisk i protokołów, w ustandaryzowanym i łatwo dostępnym otoczeniu online, zasadniczo i bez uszczerbku dla wyjątków wymienionych w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001;
29. przypomina, że art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 dotyczący dokumentów sensytywnych stanowi kompromis, który nie odzwierciedla już nowych zobowiązań konstytucyjnych i prawnych obowiązujących od chwili wejścia w życie Traktatu z Lizbony;
30. wzywa instytucje, organy i agencje UE do aktualizacji danych publicznych na temat liczby posiadanych dokumentów niejawnych, zgodnie z ich klasyfikacją;

Klasyfikacja dokumentów

31. wzywa Komisję do zaproponowania rozporządzenia ustanawiającego precyzyjne reguły i kryteria dotyczące klasyfikacji dokumentów przez instytucje, organy i agencje UE;
32. wzywa instytucje do oceny i uzasadnienia wniosków o prowadzenie obrad przy drzwiach zamkniętych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001;
33. wzywa instytucje UE do ustanowienia niezależnego organu nadzoru w zakresie klasyfikacji dokumentów oraz analizy wniosków o zgodę na prowadzenie obrad przy drzwiach zamkniętych;

Informacje finansowe

34. wzywa instytucje do publicznego udostępniania obywatelom dokumentów dotyczących budżetu Unii Europejskiej, jego wdrażania oraz beneficjentów funduszy i dotacji unijnych, a także podkreśla, że dokumenty takie muszą być również dostępne na specjalnej stronie internetowej i w bazie danych oraz w bazie danych dotyczącej przejrzystości finansowej w Unii;

Negocjacje międzynarodowe

35. wyraża zaniepokojenie rutynowym stosowaniem wyjątków dotyczących ochrony stosunków międzynarodowych wskazywanej jako uzasadnienie dla klasyfikacji dokumentów;

Wtorek, 11 marca 2014 r.

36. przypomina, że w przypadku gdy dana instytucja zdecyduje się odmówić udzielenia dostępu do dokumentu, o którego ujawnienie do niej się zwrócono, jest ona zasadniczo zobowiązana wyjaśnić, w jaki sposób dostęp do tego dokumentu mógłby stanowić konkretne i rzeczywiste naruszenie interesu publicznego w zakresie stosunków międzynarodowych;

37. podkreśla, że niezależnie od tych zasad powyższe założenia nadal nie są wdrażane w praktyce, czego przykładem jest wyrok Sądu w sprawie T-529/09 (*In 't Veld przeciwko Radzie*) dotyczącej wydanej przez Radę odmowy przyznania dostępu do opinii służby prawnej Rady na temat porozumienia UE–USA w sprawie Programu śledzenia środków finansowych należących do terrorystów;

Opinie służb prawnych

38. podkreśla, że opinie instytucjonalnych służb prawnych muszą być z zasady ujawniane, co podkreślono w wyroku Trybunału w sprawie *Turco* zgodnie z którym „Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 ma na celu, jak wskazano w motywie 4 i art. 1, zapewnienie możliwie najszerszego publicznego dostępu do dokumentów instytucji”⁽¹⁾;

39. przypomina, że przed przeprowadzeniem oceny, czy wyjątek z art. 4 ust. 2 tiret drugie w sprawie ochrony porady prawnej ma zastosowanie czy nie, zainteresowana instytucja musi ocenić, czy dokument, o którego ujawnienie zwrócono się do niej, faktycznie dotyczy porady prawnej, a jeśli tak, to musi zdecydować, których jej części faktycznie on dotyczy i które z nich mogą w związku z tym zostać objęte wyjątkiem (*Turco*, pkt 38);

40. wzywa instytucje do przestrzegania treści wyroku w sprawie *Turco* dotyczącego opinii służb prawnych sporządzonych w ramach procedury ustawodawczej, w którym orzeczono, że „to właśnie przejrzystość w tym względzie, pozwalająca na to, by rozbieżności między szeregiem punktów widzenia były poddane otwartej debacie, przyczynia się do tego, by przydać większej legitymizacji w oczach europejskich obywateli i zdobyć ich większe zaufanie” oraz że „W rzeczywistości to raczej brak informacji i debaty może wzbudzić u obywateli wątpliwości, nie tylko co do zgodności z prawem pojedynczego aktu, lecz co do legitymizacji [całego procesu decyzyjnego]”⁽²⁾;

41. podkreśla, że zgodnie z orzeczeniem w sprawie *In 't Veld przeciwko Radzie* (T-529/09)⁽³⁾ „konkretne i przewidywalne naruszenie rozpatrywanego interesu nie może być też wykazane poprzez zwykłą obawę przed ujawnieniem obywatelom rozbieżności poglądów między instytucjami co do podstawy prawnej międzynarodowego działania Unii i przed wzbudzeniem w ten sposób wątpliwości co do zgodności z prawem tego działania”;

Łagodzenie kar w sprawach kartelowych

42. podkreśla, że w sprawie C-536/11 pkt 43 Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że „każdy wniosek o dostęp do [akt sprawy kartelowej] musi być poddany odrębnej ocenie [sądu krajowego] w świetle okoliczności danego przypadku uwzględniającej wszystkie elementy sprawy”;

o

o o

43. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, Europejskiemu Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Europejskiemu Inspektorowi Ochrony Danych oraz Radzie Europy.

⁽¹⁾ Sprawy połączone *Szwecja i Turco przeciwko Radzie i Komisji* (C-39/05 P i C-52/05 P), pkt 35.

⁽²⁾ Sprawy połączone *Szwecja i Turco przeciwko Radzie i Komisji* (C-39/05 P i C-52/05 P), pkt 59.

⁽³⁾ *In 't Veld przeciwko Radzie* (T-529/09), pkt 75.